

บทที่ ๔

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องแนวโน้มหลักสูตรและการสอนบรรณารักษศาสตร์ระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยในอนาคตกนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาแนวโน้มของการศึกษาด้านบรรณารักษศาสตร์ระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยในปี พ.ศ. ๒๕๓๔ โดยใช้เทคนิคการวิจัยแบบเคลฟาย ศึกษาความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านบรรณารักษศาสตร์ สารนิเทศศาสตร์ และอุดมศึกษา ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการคำนวณหาค่ามัชฌิมฐาน ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ และค่าฐานนิยม ของความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง ปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูลซึ่งผู้วิจัยได้เสนอรายงาน ๕ ด้าน คือ

๑. ความมุ่งหมาย
  - ๑.๑ ความมุ่งหมายของหลักสูตรบรรณารักษศาสตร์
  - ๑.๒ แหล่งการทำงานของผู้จบสาขามรรณารักษศาสตร์
๒. โครงสร้างและเนื้อหา
  - ๒.๑ โครงสร้างหลักสูตรบรรณารักษศาสตร์
  - ๒.๒ จำนวนหน่วยกิตรวมหลักสูตรบรรณารักษศาสตร์
  - ๒.๓ หมวดวิชาพื้นฐานทั่วไป หมวดวิชาโท และหมวดวิชาเลือกเสรีของหลักสูตรบรรณารักษศาสตร์
  - ๒.๔ หมวดวิชาชีพบรรณารักษศาสตร์
    - ๒.๔.๑ วิชาหลัก
    - ๒.๔.๒ วิชาพื้นฐาน
    - ๒.๔.๓ วิชาอื่น ๆ
    - ๒.๔.๔ สาขาอื่น ๆ

๓. การเรียนการสอน

- ๓.๑ จุดประสงค์ในการสอนสาขามรรณาภิธานศาสตร์
- ๓.๒ การใช้เทคนิคและวิธีสอนในสาขามรรณาภิธานศาสตร์
- ๓.๓ การใช้อุปกรณ์การสอนในสาขามรรณาภิธานศาสตร์
- ๓.๔ กิจกรรมประกอบการสอนในสาขามรรณาภิธานศาสตร์
- ๓.๕ การฝึกงานในสาขามรรณาภิธานศาสตร์

๔. การวัดและประเมินผล

- ๔.๑ จุดประสงค์ในการวัดและประเมินผลในสาขามรรณาภิธานศาสตร์
- ๔.๒ เกณฑ์ในการวัดและประเมินผลในสาขามรรณาภิธานศาสตร์
- ๔.๓ วิธีการที่ใช้ในการวัดและประเมินผลในสาขามรรณาภิธานศาสตร์

๕. คำอื่น ๆ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๑. ความมุ่งหมาย

๑.๑ แนวโน้มความมุ่งหมายของหลักสูตรบรรณารักษศาสตร์ ในปี พ.ศ. ๒๕๒๘

ตารางที่ ๕ แนวโน้มความมุ่งหมายของหลักสูตรบรรณารักษศาสตร์ เรียงตามลำดับจาก
ข้อความที่มีความมัธยฐานสูงสุกลงมาตามลำดับ

ลำดับ ที่	ข้อความ	มัธยฐาน	ฐานนิยม	ผลต่าง ระหว่าง มัธยฐานกับ ฐานนิยม	พิสัย, ระหว่าง, ควอไทล์
๑	เพื่อผลิตบรรณารักษ์ที่เป็นนักบริการที่ดี	๔.๑๒๕	๔.๑๖๖	๐.๐๔๑	๑.๐๔๓
๒	เพื่อผลิตบรรณารักษ์ที่มีความรู้ ความ สามารถในการปฏิบัติงานห้องสมุดประเภท ต่าง ๆ ได้	๔.๐๗๑	๔.๑	๐.๐๒๙	๐.๔๕๘
๓	เน้นถึงความหมายของวิชาชีพว่าเป็นผู้ให้ บริการทางวิชาการมากขึ้น	๔	๔.๐๓๓	๐.๐๓๓	๐.๔๖๒
๔	เพื่อผลิตบรรณารักษ์ที่มีความรู้ความสามารถในการ ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ เช่น คอมพิวเตอร์ได้	๓.๘๒๓	๔.๐๒๙	๐.๑๐๖	๑.๐๒๘
๕	เพื่อผลิตบรรณารักษ์ที่มีมนุษยสัมพันธ์และความรู้ ด้านพฤติกรรมศาสตร์เป็นอย่างดี	๓.๘๗๕	๓.๘๖๑	๐.๐๑๔	๑.๑๕๕
๖	เพื่อผลิตบรรณารักษ์ที่มีจรรยาบรรณทางวิชาชีพที่ดี	๓.๘๕๖	๓.๘	๐.๐๕๖	๑.๐๖๑
๗	เพื่อผลิตบรรณารักษ์ที่เป็นผู้ร่วมงานที่มีความคิด สร้างสรรค์	๓.๘๔๖	๓.๘๓๗	๐.๐๐๙	๑.๐๗๖
๘	เพื่อผลิตบรรณารักษ์ที่เป็นคนดี มีคุณธรรม รู้จักรับผิดชอบ	๓.๗๙๑	๓.๘๘๔	๐.๐๙๓	๑.๑๗๗
๙	เพื่อผลิตบุคลากร ผู้ชำนาญการประมวล ข้อมูล (Information Processing) ให้สามารถจัดระบบ และนำข้อมูลมาใช้ได้อย่าง มีประสิทธิภาพโดยใช้เทคนิคสมัยใหม่	๓.๕๕๕	๓.๗๕	๐.๒๐๕	๑.๓๐๑

ตารางที่ ๕ แนวโน้มความมุ่งหมายของหลักสูตรบรรณารักษศาสตร์ เรียงตามลำดับจาก
ข้อความที่มีค่ามัธยฐานสูงสกลงมาตามลำดับ (ต่อ)

ลำดับ ที่	ข้อความ	มัธยฐาน	ฐานนิยม	ผลต่าง ระหว่าง มัธยฐานกับ ฐานนิยม	พิสัย ระหว่าง ควอไทล์
๑๐	เพื่อผลิตบรรณารักษ์ที่สามารถเป็น นักเอกสารสนเทศได้	๓.๕๔๕	๓.๗๕	๐.๒๐๕	๑.๓๐๑
๑๑	เพื่อผลิตบุคลากรที่เป็นนักคิด นักวิเคราะห์ เพื่อแก้ปัญหา พัฒนาระบบของเอกสารและ สารสนเทศ ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง ของสังคม	๓.๕๔๑	๓.๗๖๖	๐.๐๓๓	๑.๒๕
๑๒	เพื่อผลิตบรรณารักษ์ที่เป็นนักบริหารที่ดี	๓.๑๑๕	๓.๑๔๗	๐.๐๓๒	๐.๕๔๕
๑๓	เพื่อผลิตบรรณารักษ์ที่มีความสามารถในการ วิจัยงานด้านบรรณารักษศาสตร์ได้	๓.๐๕	๓.๑๖๖	๐.๑๑๖	๑.๓๗๕

จากค่าสถิติในตารางที่ ๕ แสดงว่าแนวโน้มความมุ่งหมายของหลักสูตร
บรรณารักษศาสตร์ระดับปริญญาตรี ในปี พ.ศ. ๒๕๓๔ ที่เป็นไปได้มาก คือ

๑. เพื่อผลิตบรรณารักษ์ที่เป็นนักบริการที่ดี
๒. เพื่อผลิตบรรณารักษ์ที่มีความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงานห้องสมุด
ประเภทต่าง ๆ ได้
๓. เน้นความหมายทางวิชาชีพว่าเป็นผู้ให้บริการทางวิชาการมากขึ้น
๔. เพื่อผลิตบรรณารักษ์ที่มีความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่
เช่น คอมพิวเตอร์ ได้

๕. เพื่อผลิตบรรณารักษ์ที่มีมนุษยสัมพันธ์ และความรู้ด้านพฤกษศาสตร์ เป็น
 อย่งที่

๖. เพื่อผลิตบรรณารักษ์ผู้มีจรรยาบรรณทางวิชาชีพที่ดี

๗. เพื่อผลิตบรรณารักษ์ที่เป็นผู้ร่วมงานที่มีความคิดสร้างสรรค์

๘. เพื่อผลิตบรรณารักษ์ที่เป็นคนดี มีคุณธรรม รู้จักรับผิดชอบ

๙. เพื่อผลิตบุคลากรผู้ชำนาญด้านการประมวลผลสารสนเทศ (Information Processing) ให้สามารถจัดระบบ และนำข้อมูลมาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยใช้เทคนิคสมัยใหม่

๑๐. เพื่อผลิตบรรณารักษ์ที่สามารถเป็นนักเอกสารสนเทศได้

๑๑. เพื่อผลิตบุคลากรที่เป็นนักคิด นักวิเคราะห์ เพื่อแก้ปัญหา พัฒนาระบบของเอกสารและสารสนเทศ ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม

แนวโน้มความมุ่งหมายของหลักสูตรบรรณารักษศาสตร์ที่เป็นไปได้อีกคือ เพื่อผลิตบรรณารักษ์ที่เป็นนักบริหารที่ดี และ บรรณารักษ์ที่มีความสามารถในการวิจัยงานด้านบรรณารักษศาสตร์ได้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๑.๒ แนวโน้มความมุ่งหมายแหล่งการทำงานของผู้จบสาขาบรรณารักษศาสตร์ ในปี พ.ศ. ๒๕๓๘
 ตารางที่ ๒ แนวโน้มแหล่งการทำงานของผู้จบสาขาบรรณารักษศาสตร์ เรียงตามลำดับ จากข้อความที่มีค่ามัธยฐานสูงสุดลงมาตามลำดับ

ลำดับ ที่	ข้อความ	มัธยฐาน	ฐานนิยม	ผลต่าง ระหว่าง มัธยฐานกับ ฐานนิยม	พิสัย, ระหว่าง ควอไทล์
๑	มุ่งบดึคบุคลากร เพื่อทำงานค้ำนธุรกิจและ เอกชนมากขึ้น	๓.๓๓๓	๓.๘๘๑	๐.๑๕๘	๑.๐๖๓
๒	มุ่งบดึคบรรณารักษัให้ทำงานในห้องสมุคเฉพาะ มากขึ้น	๓.๖๒๕	๓.๕๘	๐.๐๓๕	๑.๐๕๕
๓	มุ่งบดึคบรรณารักษัให้ทำงานในห้องสมุค ประชาชน และเป็นผู้น้ำชุมชน	๓.๕๕	๓.๖๒๕	๐.๐๗๕	๑.๒๘๓

จากค่าสถิติในตารางที่ ๒ แสดงว่าแนวโน้มแหล่งการทำงานของผู้จบสาขา
 บรรณารักษศาสตร์ ในปี พ.ศ. ๒๕๓๘ ที่เป็นไปไค้มาก คือ

๑. มุ่งบดึคบุคลากร เพื่อทำงานค้ำนธุรกิจและเอกชนมากขึ้น
๒. มุ่งบดึคบรรณารักษัให้ทำงานในห้องสมุคเฉพาะมากขึ้น
๓. มุ่งบดึคบรรณารักษัให้ทำงานในห้องสมุคประชาชน และเป็นผู้น้ำชุมชน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๒. โครงสร้างและเนื้อหา๒.๑ แนวโน้มโครงสร้างหลักสูตรบรรณารักษศาสตร์ ในปี พ.ศ. ๒๕๓๔

ตารางที่ ๗ แนวโน้มโครงสร้างหลักสูตรบรรณารักษศาสตร์ เรียงลำดับจากข้อความที่มี
ค่ามัธยฐานสูงสุดลงมาตามลำดับ

ลำดับ ที่	ข้อความ	มัธยฐาน	ฐานนิยม	ผลต่าง ระหว่าง มัธยฐานกับ ฐานนิยม	พิสัย ระหว่าง ควอไทล์
๑	มีความยืดหยุ่นมากขึ้น	๓.๘๗	๓.๘๓๓	๐.๐๒๕	๑.๑๘๘
๒	ไม่เปลี่ยนแปลงมากนักในสาระสำคัญ เนื่องจาก หลักเกณฑ์มาตรฐานของทบวงมหาวิทยาลัยเป็น มาตรฐานกลาง ๆ สำหรับหลายสาขาวิชา	๓.๖๕	๓.๕๑๖	๐.๒๓๔	๑.๑๘๕
๓	ลดความเข้มข้นลง เพื่อมิให้ซ้ำซ้อนกับการศึกษา ในระดับปริญญาโท	๒.๘๕	๓	๐.๐๕	๑.๘๕

จากค่าสถิติในตารางที่ ๗ แสดงว่าแนวโน้มโครงสร้างหลักสูตรบรรณารักษศาสตร์
ในปี พ.ศ. ๒๕๓๔ ที่เป็นไปได้มาก คือ โครงสร้างหลักสูตรบรรณารักษศาสตร์จะมีความ
ยืดหยุ่นมากขึ้น และโครงสร้างหลักสูตรจะไม่เปลี่ยนแปลงมากในสาระสำคัญ

ส่วนแนวโน้มโครงสร้างหลักสูตรบรรณารักษศาสตร์ที่เป็นไปได้พอควร คือ
หลักสูตรบรรณารักษศาสตร์ระดับปริญญาตรีจะลดความเข้มข้นลง เพื่อมิให้ซ้ำซ้อนกับการ
ศึกษาในระดับปริญญาโท

๒.๒ แนวโน้มจำนวนหน่วยกิตหลักสูตรบรรณารักษศาสตร์ ในปี พ.ศ. ๒๕๓๘

ตารางที่ ๘ แนวโน้มจำนวนหน่วยกิตหลักสูตรบรรณารักษศาสตร์ เรียงลำดับจากข้อความที่มีค่ามัธยฐานสูงสุดลงมาตามลำดับ

ลำดับที่	ข้อความ	มัธยฐาน	ฐานนิยม	ผลต่างระหว่างมัธยฐานกับฐานนิยม	พิสัยระหว่างควอไทล์
๑	หน่วยกิตรวมของหลักสูตรบรรณารักษศาสตร์ จะอยู่ระหว่าง ๑๒๐-๑๕๐ หน่วยกิต	๓.๘๕๘	๓.๘๕๘	๐.๐๐๐	๑.๐๕๑
๒	หน่วยกิตรวมของหลักสูตรบรรณารักษศาสตร์ จะเพิ่มขึ้นระหว่าง ๑๕๐-๑๗๐ หน่วยกิต	๑.๗๒๕	๑.๘๒๘	๐.๑๐๓	๑.๕๗๕
๓	หน่วยกิตรวมของหลักสูตรบรรณารักษศาสตร์ จะน้อยกว่า ๑๒๐ หน่วยกิต เนื่องจากเทคโนโลยีจะช่วยให้เรียนได้ในเวลาอันรวดเร็ว แต่ได้เนื้อหามาก	๑.๗๐๘	๑.๘๗๕	๐.๑๖๗	๑.๓๑๓

จากค่าสถิติในตารางที่ ๘ แสดงว่าแนวโน้มจำนวนหน่วยกิตหลักสูตรบรรณารักษศาสตร์ ในปี พ.ศ. ๒๕๓๘ ที่เป็นไปได้มากที่สุดคือ หน่วยกิตรวมของหลักสูตรบรรณารักษศาสตร์ จะอยู่ระหว่าง ๑๒๐-๑๕๐ หน่วยกิต และที่เป็นไปได้ค่อนข้างน้อยคือ หน่วยกิตรวมของหลักสูตรบรรณารักษศาสตร์ จะน้อยกว่า ๑๒๐ หน่วยกิต เนื่องจากเทคโนโลยีจะช่วยให้เรียนได้ในเวลาอันรวดเร็ว แต่ได้เนื้อหามาก

ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นไม่สอดคล้องกัน คือ หน่วยกิตรวมของหลักสูตรบรรณารักษศาสตร์ จะเพิ่มขึ้นระหว่าง ๑๕๐-๑๗๐ หน่วยกิต

๒.๓ แนวโน้มหมวดวิชาพื้นฐานทั่วไป หมวดวิชาโท และหมวดวิชาเลือกเสรี ในปี

พ.ศ. ๒๕๓๘

ตารางที่ ๔ แนวโน้มหมวดวิชาพื้นฐานทั่วไป หมวดวิชาโท และหมวดวิชาเลือกเสรี
เรียงลำดับจากข้อความที่มีความมัยฐานสูงสกลงมาตามลำดับ

ลำดับ ที่	ข้อความ	มัยฐาน	ฐานนิยม	ผลต่าง ระหว่าง มัยฐานกับ ฐานนิยม	พิสัย ระหว่าง ควอไทล์
๑	หมวดวิชาพื้นฐานทั่วไป สาขาวิทยาศาสตร์จะ ครอบคลุมด้านเทคโนโลยีและวิทยาศาสตร์ ประยุกต์มากกว่าวิทยาศาสตร์บริสุทธิ์	๓.๘๒๓	๓.๘๑๑	๐.๐๑๒	๐.๘๘๗
๒	หมวดวิชาเลือกเสรีจะเพิ่มจำนวนหน่วยกิต มากขึ้น	๓.๗๑๘	๓.๘๑๕	๐.๑๐๗	๐.๗๖๗
๓	หมวดวิชาโทจะลดจำนวนหน่วยกิตลง	๒.๘๘	๒.๓๗๕	๐.๕๐๕	๑.๒๘๘
๔	หมวดวิชาพื้นฐานทั่วไปจะเพิ่มจำนวน หน่วยกิตขึ้น	๒.๒๗๒	๒.๑๖๖	๐.๑๐๖	๑.๓๐๘

จากสถิติในตารางที่ ๔ แสดงว่าแนวโน้มหมวดวิชาพื้นฐานทั่วไป หมวดวิชาโท
และ หมวดวิชาเลือกเสรี ที่เป็นไปได้มาก คือ

๑. หมวดวิชาพื้นฐานทั่วไป สาขาวิทยาศาสตร์จะครอบคลุมด้านเทคโนโลยีและ
วิทยาศาสตร์ประยุกต์ มากกว่าวิทยาศาสตร์บริสุทธิ์

๒. หมวดวิชาเลือกเสรีจะเพิ่มจำนวนหน่วยกิตมากขึ้น

ส่วนแนวโน้มหมวดวิชาของหลักสูตรบรรณารักษศาสตร์ที่เป็นไปได้ค่อนข้างน้อย
คือ หมวดวิชาโทจะลดจำนวนหน่วยกิตลง และหมวดวิชาพื้นฐานทั่วไปจะเพิ่มจำนวนหน่วยกิต
ขึ้น

๒.๔ แนวโน้มหมวดวิชาชีพบรรณารักษศาสตร์ ในปี พ.ศ. ๒๕๓๘

ตารางที่ ๑๐ แนวโน้มหมวดวิชาชีพบรรณารักษศาสตร์ เรียงลำดับจากข้อความที่มีค่า
มัชยฐานสูงสุดลงมาตามลำดับ

ลำดับ ที่	ข้อความ	มัชยฐาน	ฐานนิยม	ผลต่าง ระหว่าง มัชยฐานกับ ฐานนิยม	พิสัย ระหว่าง ควอไทล์
๑	ประกอบด้วยวิชาบรรณารักษศาสตร์ และวิชา สารนิเทศศาสตร์ผสมผสานกัน	๘.๘๕๘	๘.๕	๐.๐๘๒	๑.๐๒๑
๒	มีรายวิชาให้เลือกได้มากขึ้น	๘.๐๒๕	๘.๐๒๗	๐.๐๐๒	๐.๖๑๒
๓	เน้นให้เกิดความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านมากขึ้น	๓.๗๓๓	๓.๘๖๓	๐.๑๓	๑.๐๐๘
๔	เพิ่มจำนวนหน่วยกิตมากกว่าเดิม	๓.๖๒๕	๓.๗๓	๐.๑๐๕	๑.๑๘๕
๕	มีรายวิชาบังคับน้อยลง	๒.๘๘๘	๓.๖๕๓	๐.๗๖๕	๑.๒๓๒

จากค่าสถิติในตารางที่ ๑๐ แสดงว่าแนวโน้มหมวดวิชาชีพในอนาคตที่เป็นไปได้
มาก คือ

๑. จะประกอบด้วยวิชาบรรณารักษศาสตร์ และวิชาสารนิเทศศาสตร์ผสมผสานกัน
๒. จะมีรายวิชาให้เลือกได้มากขึ้น
๓. จะเน้นให้เกิดความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านมากขึ้น
๔. จะเพิ่มจำนวนหน่วยกิตมากกว่าเดิม

แนวโน้มหมวดวิชาชีพหลักสุดบรรณารักษศาสตร์ที่เป็นไปได้พอควร คือ หมวด
วิชาชีพบรรณารักษศาสตร์จะมีรายวิชาบังคับน้อยลง

๒.๔.๑ แนวโน้มวิชาหลักในหมวดวิชาชีพบรรณารักษศาสตร์ ในปี พ.ศ. ๒๕๓๘

ตารางที่ ๑๑ แนวโน้มวิชาหลักในหมวดวิชาชีพบรรณารักษศาสตร์ เรียงลำดับจากข้อความที่มีค่ามัชฌมฐานสูงสุดลงมาตามลำดับ

ลำดับที่	ข้อความ	มัชฌมฐาน	ฐานนิยม	ผลต่างระหว่างมัชฌมฐานกับฐานนิยม	พิสัยระหว่างควอไทล์
๑	การบริการ	๘.๓๓๓	๘.๒๕	๐.๐๘๓	๐.๘๕๒
๒	การจัดหาทรัพยากร	๘.๒๑๘	๘.๑๕๒	๐.๐๖๖	๐.๘๘๕
๓	การบริหารห้องสมุด	๘.๐๘	๘.๑๖๖	๐.๐๘๖	๑.๑๗๓
๔	การจัดหมวดหมู่และทำบัตรรายการ	๘.๐๘๑	๘.๐๘๕	๐.๐๐๑	๑.๐๖๖

จากค่าสถิติในตารางที่ ๑๑ แสดงว่าแนวโน้มวิชาหลักในหมวดวิชาชีพของหลักสูตรบรรณารักษศาสตร์ในอนาคตที่เป็นไปได้มาก คือ การบริการ การจัดหาทรัพยากร การบริหารห้องสมุด การจัดหมวดหมู่หนังสือและทำบัตรรายการ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๒.๔.๒ แนวโน้มวิชาพื้นฐานในหมวดวิชาชีพบรรณารักษศาสตร์ ในปี พ.ศ. ๒๕๓๘

ตารางที่ ๑๒ แนวโน้มวิชาพื้นฐานในหมวดวิชาชีพบรรณารักษศาสตร์ เรียงลำดับจาก
ข้อความที่มีความซับซ้อนสูงที่สุดลงมาตามลำดับ

ลำดับ ที่	ข้อความ	มัธยมศึกษา	ฐานนิยม	ผลต่าง ระหว่าง มัธยมศึกษา กับ ฐานนิยม	พิสัย ระหว่าง ควอไทล์
๑	วิชาคอมพิวเตอร์ จะเป็นวิชาบังคับพื้นฐาน	๔.๐๓๕	๔.๐๕๕	๐.๐๒๒	๐.๔๗๕
๒	บรรณารักษศาสตร์เบื้องต้น/ความรู้เกี่ยวกับ ห้องสมุด	๓.๕๕๘	๓.๕๖๑	๐.๐๐๓	๐.๕๗๕
๓	ปรัชญาและจรรยาบรรณทางบรรณารักษศาสตร์	๓.๓๗๕	๓.๕๖๖	๐.๑๙๑	๑.๓๑๒
๔	ห้องสมุดกับสังคม	๓.๓๗๕	๓.๑๒๕	๐.๒๕๐	๐.๕๑๖
๕	บรรณารักษศาสตร์ภูมิหลัง	๒.๓๗๗	๓	๐.๒๒๓	๑.๕๕๖
๖	บรรณารักษศาสตร์เปรียบเทียบ	๒.๕๕	๒.๒	๐.๓๕๐	๑.๕๗๑

จากค่าสถิติในตารางที่ ๑๒ แสดงว่าแนวโน้มวิชาพื้นฐานในหมวดวิชาชีพของ
หลักสูตรบรรณารักษศาสตร์ในอนาคตที่เป็นไปได้มาก คือ คอมพิวเตอร์ บรรณารักษศาสตร์
เบื้องต้น/ความรู้เกี่ยวกับห้องสมุด ปรัชญาและจรรยาบรรณทางบรรณารักษศาสตร์

แนวโน้มวิชาพื้นฐานในหมวดวิชาชีพของหลักสูตรบรรณารักษศาสตร์ที่เป็นไปได้
พอควร คือ ห้องสมุดกับสังคม และแนวโน้มวิชาพื้นฐานในหมวดวิชาชีพของหลักสูตร
บรรณารักษศาสตร์ที่เป็นไปได้ค่อนข้างน้อย คือ บรรณารักษศาสตร์เปรียบเทียบ

ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นไม่สอดคล้องกัน คือ บรรณารักษศาสตร์
ภูมิหลัง

๒.๔.๓ แนวโน้มวิชาอื่น ๆ ในหมวดวิชาชีพบรรณารักษศาสตร์ ในปี พ.ศ. ๒๕๓๔

ตารางที่ ๑๓ แนวโน้มวิชาอื่น ๆ ในหมวดวิชาชีพบรรณารักษศาสตร์ เรียงลำดับจาก
ข้อความที่มีค่ามัธยฐานสูงสกลงมาตามลำดับ

ลำดับ ที่	ข้อความ	มัธยฐาน	ฐานนิยม	ผลต่าง ระหว่าง มัธยฐานกับ ฐานนิยม	พิสัย, ระหว่าง ควอไทล์
๑	สารนิเทศศาสตร์เบื้องต้น	๕.๑๗๕	๕.๑๕๗	๐.๐๓๑	๐.๕๖๔
๒	เทคโนโลยีที่ใช้ในห้องสมุด	๕.๐๕๓	๕.๐๖๕	๐.๐๑๒	๐.๗๖๖
๓	เทคโนโลยีสารนิเทศ (Information Technology)	๕.๐๕๑	๕.๐๘๓	๐.๐๕๒	๑.๐๖๖
๔	การส่งเสริมการใช้สารสนเทศ (Information Use Promotion)	๕.๐๕๑	๕.๐๕๕	๐.๐๐๔	๑.๐๖๖
๕	ระบบงานห้องสมุดและระบบสารนิเทศ แห่งชาติ	๕.๐๓๕	๕.๐๕๕	๐.๐๒	๐.๘๗๕
๖	โสตทัศนวัสดุ	๓.๕๕๑	๓.๕๖๑	๐.๐๑	๐.๗๖๐
๗	สื่อทางการศึกษา	๓.๕๕๓	๓.๕๖๖	๐.๐๑๓	๐.๘๑๔
๘	วารสารและจุลสาร	๓.๕๕๒	๓.๕๕๖	๐.๐๐๔	๐.๕๕๕
๙	วรรณกรรมประเภทต่าง ๆ เช่น วรรณกรรม เด็ก วรรณกรรมวิทยาศาสตร์ ฯลฯ	๓.๕๑๔	๓.๕๓๓	๐.๐๑๙	๑.๑๕๕
๑๐	การประมวลผลข้อมูลห้องสมุด (Library Data Processing)	๓.๕๖๕	๕.๖	๐.๕๓๑	๑.๑๖๗
๑๑	การส่งผ่านข้อมูลด้วยอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Data Handling)	๓.๕๖	๕.๖	๐.๕๔	๑.๑๖๗

ตารางที่ ๑๓ แนวโน้มวิชาอื่น ๆ ในหมวดวิชาชีพบรรณารักษศาสตร์ เรียงลำดับจาก
ข้อความที่มีค่ามัธยฐานสูงสุดลงมาตามลำดับ (ต่อ)

ลำดับ ที่	ข้อความ	มัธยฐาน	ฐานนิยม	ผลต่าง ระหว่าง มัธยฐานกับ ฐานนิยม	พิสัย ระหว่าง ควอไทล์
๑๒	วรรณกรรมในสาขาเฉพาะค่านำมากขึ้น เช่น กฎหมาย เศรษฐศาสตร์ ธุรกิจ	๓.๖๕	๓.๗๕	๐.๑	๑.๓๓๘
๑๓	การบริการแก่บุคคลเฉพาะกลุ่ม	๓.๖๓๖	๓.๖๑๑	๐.๐๒๕	๑.๑๕๘
๑๔	โปรแกรมสำหรับประมวลผลข้อมูลห้องสมุด (Programming for Library Data Processing)	๓.๕๘๕	๓.๖๘๑	๐.๑๓๖	๑.๒๒๕
๑๕	พฤติกรรมสนเทศ : ลักษณะ การจัดการ การบริหาร	๓.๓๗๕	๓.๓๓๓	๐.๐๔๒	๑.๑๒๑
๑๖	แหล่งวัสดุทางธุรกิจ เศรษฐกิจ และ การเมือง	๓.๒๘๑	๓.๑๑๕	๐.๑๖๖	๑.๐๕๒
๑๗	การศึกษาผู้ใช้	๓.๒๖๖	๓.๑๕๒	๐.๑๑๔	๐.๘๐๕

จากค่าสถิติในตารางที่ ๑๓ แสดงว่าแนวโน้มวิชาอื่น ๆ ในหมวดวิชาชีพของ
หลักสูตรบรรณารักษศาสตร์ในอนาคตที่เป็นไปได้มาก คือ สารนิเทศศาสตร์เบื้องต้น
เทคโนโลยีที่ใช้ในห้องสมุด เทคโนโลยีสารนิเทศ การส่งเสริมการใช้สารสนเทศ ระบบ
ข่ายงานห้องสมุด และระบบสารนิเทศแห่งชาติ โสภทัศน์วัสดุ สื่อทางการศึกษา วารสาร
และจุลสาร วรรณกรรมประเภทต่าง ๆ การประมวลผลข้อมูลห้องสมุด การส่งผ่านข้อมูล
ด้วยอิเล็กทรอนิกส์ วรรณกรรมในสาขาวิชาเฉพาะค่านำ การบริการแก่บุคคลเฉพาะกลุ่ม และ
โปรแกรมสำหรับประมวลผลข้อมูลห้องสมุด

แนวโน้มวิชาอื่น ๆ ในหมวดวิชาชีพของหลักสูตรบรรณารักษศาสตร์ที่เป็นไปได้
พอควร คือ พฤติกรรมสนเทศ : ลักษณะ การจัดการ การบริหาร แหล่งวัสดุทางธุรกิจ
เศรษฐกิจ การเมือง และการศึกษาผู้ใช้

๒.๔.๔ แนวโน้มสาขาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในหมวดวิชาชีพบรรณารักษ์ ในปี พ.ศ.
๒๕๓๘

ตารางที่ ๑๔ แนวโน้มวิชาสาขาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในหมวดวิชาชีพบรรณารักษศาสตร์
เรียงลำดับจากข้อความที่มีความมัธยฐานสูงสุดลงมาตามลำดับ

ลำดับ ที่	ข้อความ	มัธยฐาน	ฐานนิยม	ผลต่าง ระหว่าง มัธยฐานกับ ฐานนิยม	พิสัย, ระหว่าง, ควม ไทล
๑	ทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ	๓.๘๒๑	๓.๘๘๘	๐.๐๖๗	๐.๘๘๒
๒	การสื่อสาร	๓.๖๒๕	๓.๕๘	๐.๐๓๕	๑.๐๕๕
๓	มนุษยสัมพันธ์	๓.๓๘๒	๓.๑๖๖	๐.๒๑๖	๑.๒๑๘
๔	สถิติ	๓.๓๗๕	๓.๒๑๘	๐.๑๖๑	๑.๒๑๘
๕	ทักษะการใช้ภาษาไทย	๓.๓๐๗	๓.๑๑๑	๐.๑๙๖	๐.๘๘๘
๖	พฤติกรรมศาสตร์	๓.๑๗๖	๓.๐๗๑	๐.๑๐๕	๐.๘๒๗
๗	จิตวิทยา	๓.๑๕๗	๓.๐๗๕	๐.๐๘๒	๐.๖๘๘
๘	การวิจัย	๓.๑๒๕	๓.๐๓๘	๐.๐๘๗	๑.๑๖๖
๙	การพัฒนาชุมชน	๓.๐๒๗	๓.๒๖๑	๐.๖๘๑	๐.๒๓๘
๑๐	การบริหารธุรกิจ/เลขานุการ	๓.๐๒๗	๓	๐.๐๒๘	๐.๖๘๑
๑๑	ภาษาอื่น ๆ ให้สามารถอ่านออกเขียนได้ เช่น ภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่น ภาษาฝรั่งเศส	๒.๗๕	๒.๘๗๕	๐.๑๒๕	๑.๕๓
๑๒	ประวัติศาสตร์	๒.๖๑๕	๒.๗	๐.๐๘๕	๑.๐๘๖

จากค่าสถิติในตารางที่ ๑๔ แสดงว่าแนวโน้มสาขาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในหมวด
วิชาชีพของหลักสูตรบรรณารักษศาสตร์ในอนาคตที่เป็นไปได้มากคือ ทักษะในการใช้ภาษา
อังกฤษ และการสื่อสาร

แนวโน้มสาขาอื่น ๆ ในหมวดวิชาชีพของหลักสูตรบรรณารักษศาสตร์ ที่เป็น
ไปได้พอควร คือ มนุษยสัมพันธ์ สถิติ ทักษะการใช้ภาษาไทย พฤติกรรมศาสตร์ จิตวิทยา
การวิจัย การพัฒนาชุมชน การบริหารธุรกิจ/เลขานุการ และประวัติศาสตร์

ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นไม่สอดคล้องกัน คือ ภาษาอื่น ๆ ได้แก่
ภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่น และภาษาฝรั่งเศส

ศูนย์วิทยพัธพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๓. การเรียนการสอน

๓.๑ แนวโน้มจุดประสงค์ในการสอนสาขามรรณาภิษศาสตร์ ในปี พ.ศ. ๒๕๓๔

ตารางที่ ๕ แนวโน้มจุดประสงค์ในการสอนสาขามรรณาภิษศาสตร์ เรียงลำดับจาก
ข้อความที่มีคามัธยฐานสูงสุกลงมาตามลำดับ

ลำดับ ที่	ข้อความ	มัธยฐาน	ฐานนิยม	ผลต่าง ระหว่าง มัธยฐานกับ ฐานนิยม	พิสัย ระหว่าง ควอไทล์
๑	เน้นให้ผู้เรียนรู้จักการประยุกต์พัฒนา และ ปรับปรุงมากขึ้น	๔.๒๐๔	๔.๒๒๓	๐.๐๑๙	๑.๐๕๙
๒	มุ่งให้ผู้เรียนมีทักษะและประสบการณ์ที่ เกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยี	๔.๑๘๑	๔.๒๕	๐.๐๖๙	๑.๑๖๙
๓	เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นและ แก้ปัญหามากขึ้น	๔	๔.๐๓๓	๐.๐๓๓	๐.๙๖๑
๔	ให้ผู้เรียนไ้ค้นคว้าด้วยตนเองมากขึ้น	๓.๙๐๖	๓.๙๕๘	๐.๐๕๒	๐.๙๖๕

จากค่าสถิติในตารางที่ ๑๖ แสดงว่าแนวโน้มจุดประสงค์ในการสอนวิชา
มรรณาภิษศาสตร์ในอนาคตที่เป็นไปได้มาก คือ

๑. เน้นให้ผู้เรียนรู้จักการประยุกต์ พัฒนา และปรับปรุงมากขึ้น
๒. ให้ผู้เรียนมีทักษะ และประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยี
๓. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น และแก้ปัญหามากขึ้น
๔. ให้ผู้เรียนไ้ค้นคว้าด้วยตนเองมากขึ้น

๓.๒ แนวโน้มการใช้เทคนิคและวิธีสอน ในปี พ.ศ. ๒๕๓๘

แนวโน้มการใช้เทคนิคและวิธีสอนในปี พ.ศ. ๒๕๓๘ ปรากฏว่าจะมีรูปแบบวิธีสอนอื่น ๆ มากขึ้น นอกเหนือจากการบรรยาย (โดยมีค่ามัธยฐาน ๔ ฐานนิยม ๔ ผลต่างระหว่างมัธยฐานกับฐานนิยม ๐ พิสัยระหว่างควอไทล์ ๐.๘๖) ซึ่งรูปแบบวิธีสอนอื่น ๆ ปรากฏดังตารางที่ ๑๖ ดังนี้

ตารางที่ ๑๖ แนวโน้มการใช้เทคนิคและวิธีการสอนในสาขามรรดาภิบาลศาสตร์ เรียงลำดับจากข้อความที่มีความมัธยฐานสูงสกลงมาตามลำดับ

ลำดับที่	ข้อความ	มัธยฐาน	ฐานนิยม	ผลต่างระหว่างมัธยฐานกับฐานนิยม	พิสัยระหว่างควอไทล์
๑	การอ่าน	๔.๕๓๘	๔.๓๓๕	๐.๑๙๓	๑.๑๕๓
๒	การฝึกปฏิบัติในห้องเรียน	๔.๑๘๒	๔.๑๑๑	๐.๐๓๑	๐.๘๒๘
๓	การฝึกงาน	๔	๔	๐	๐.๘๘๒
๔	การสัมมนา	๓.๘๓๓	๔	๐.๑๖๗	๐.๘๑๓
๕	การฝึกคิด	๓.๘๓๕	๓.๘๖๓	๐.๐๑๒	๐.๘๘๓
๖	เชิญวิทยากรบรรยายพิเศษ	๓.๘๓๕	๓.๘๑๖	๐.๐๑๙	๑.๑๑๐
๗	การวิเคราะห์	๓.๗๘๑	๓.๗๓๒	๐.๐๑๘	๑.๐๘๐
๘	การวิจารณ์	๓.๗๒๗	๓.๖๒๕	๐.๑๐๒	๑.๑๘๕
๙	การใช้สถานการณ้จำลอง	๓.๖๕๘	๓.๕๑๖	๐.๑๔๒	๑.๐๖๘
๑๐	การศึกษานอกสถานที่	๓.๕๕๘	๓.๕	๐.๐๕๘	๑.๑๖๒
๑๑	การวิจัย	๓.๒๕	๓.๕	๐.๒๕	๑.๒๒๕
๑๒	การทำโครงการ	๓.๒๐๘	๓.๑๖๖	๐.๐๔๒	๑.๑๓๗

จากค่าสถิติในตารางที่ ๑๖ แสดงว่าแนวโน้มการใช้เทคนิคและวิธีการสอน
บรรณารักษศาสตร์ในอนาคตที่เป็นไปได้มากที่สุดคือ การอ่าน

แนวโน้มการใช้เทคนิคและวิธีการสอนบรรณารักษศาสตร์ที่เป็นไปได้มากที่สุดคือ
การฝึกปฏิบัติในห้องเรียน การฝึกงาน การฝึกคิด เชิญวิทยากรพิเศษบรรยาย การ
วิเคราะห์ การวิจารณ์

การใช้เทคนิคและวิธีการสอนบรรณารักษศาสตร์ที่เป็นไปได้พอควร คือ การ
ใช้สถานการณ์จำลอง การศึกษานอกสถานที่ การทำวิจัย และการทำโครงการ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๓.๓ แนวโน้มการใช้อุปกรณ์การสอนในการเรียนการสอนบรรณารักษศาสตร์ ในปี

พ.ศ. ๒๕๓๔

พบว่าผู้สอนจะใช้อุปกรณ์การสอนที่ทันสมัยมากขึ้น โดยมีความมัชฌาน ๓.๘๓๓
 ฐานนิยม ๓.๘๘๘ ผลต่างระหว่างมัชฌานกับฐานนิยม ๐.๐๕๕ พิสัยระหว่างควอไทล์
 ๑.๒๔๔ ส่วนแนวโน้มการใช้อุปกรณ์การสอนปรากฏดังตารางที่ ๑๗

ตารางที่ ๑๗ แนวโน้มการใช้อุปกรณ์การสอนในการเรียนการสอนบรรณารักษศาสตร์
 เรียงลำดับจากข้อความที่มีความมัชฌานสูงสลดลงมาตามลำดับ

ลำดับ ที่	ข้อความ	มัชฌาน	ฐานนิยม	ผลต่าง ระหว่าง มัชฌานกับ ฐานนิยม	พิสัย ระหว่าง ควอไทล์
๑	แผ่นโปร่งใส	๔.๑๗๔	๔.๑๘๗	๐.๐๑๓	๐.๕๖๔
๒	เทปภาพ	๔.๐๖๖	๔.๐๐๕	๐.๐๖๑	๐.๔๑๗
๓	สไลด์	๔.๐๓๕	๔.๐๒๙	๐.๐๐๖	๐.๔๗๕
๔	คอมพิวเตอร์	๓.๕๕๔	๔	๐.๐๔๒	๑.๐๖๓
๕	เทปเสียง	๓.๕๒๓	๔.๐๒๙	๑.๑๐๖	๑.๐๒๔
๖	มีห้องปฏิบัติการทางบรรณารักษศาสตร์ ที่มีคุณภาพ	๓.๕๔๑	๓.๔๑๒	๐.๒๒๙	๑.๓๔๔
๗	ภาพยนตร์	๓.๕๒๔	๓.๗๗๒	๐.๒๔๘	๑.๕๐๘
๘	วัสดุย่อยส่วน เช่น ไมโครฟิล์ม ไมโครฟิช	๓.๔๑๖	๓.๔๓๓	๐.๔๑๗	๑.๖๔๗
๙	โทรทัศน์วงจรปิด	๓.๓๑๒	๓.๖๔๑	๐.๓๒๙	๑.๔๑๓
๑๐	โปรแกรมสำเร็จรูป โดยใช้โปรแกรม คอมพิวเตอร์วิชาบรรณารักษศาสตร์ที่ สามารถโต้ตอบเชิงวิชาการกับผู้เรียนได้	๓.๒๗๒	๓.๑๖๖	๐.๑๐๖	๑.๓๐๔
๑๑	ชุดการเรียนการสอน เพื่อให้เรียน ตามความสามารถของตนเอง	๓	๓	๐	๐.๕๖๕
๑๒	เครื่องมือสื่อสารในระยะไกล เช่น โทรทัศน์ โทรศัพท์	๒.๕๕	๓	๐.๐๕	๑.๓๗๕

จากคำสถิติในตารางที่ ๑๗ แสดงว่าแนวโน้มอุปกรณ์การสอนที่เป็นไปได้มาก
คือ แผ่นโปร่งใส เทปภาพ สไลด์ คอมพิวเตอร์ เทปเสียง และมีห้องปฏิบัติการทาง
บรรณารักษศาสตร์ที่มีคุณภาพ

แนวโน้มอุปกรณ์การสอนที่เป็นไปได้พอควร คือ โทรทัศน์วงจรปิด โปรแกรม
สำเร็จรูป ชุดการเรียนการสอน และเครื่องมือสื่อสารระยะไกล

ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นไม่สอดคล้องกัน คือ ภาพยนตร์ และ
วัสดุย่อยส่วน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๓.๘ แนวโน้มกิจกรรมประกอบการสอนในสาขาบรรณารักษศาสตร์ ในปี พ.ศ. ๒๕๓๘

ตารางที่ ๑๘ แนวโน้มกิจกรรมประกอบการสอนในสาขาบรรณารักษศาสตร์ เที่ยงตามลำดับจากข้อความที่มีค่ามัธยฐานสูงสุกลงมาตามลำดับ

ลำดับที่	ข้อความ	มัธยฐาน	ฐานนิยม	ผลต่างระหว่างมัธยฐานกับฐานนิยม	พิสัยระหว่างควอไทล์
๑	จัดกิจกรรมประกอบการเรียนการสอนที่ทำร่วมกันเป็นกลุ่มมากขึ้น	๓.๕๒๘	๓.๕๕๘	๐.๐๓๐	๐.๕๕๓
๒	จัดกิจกรรมประกอบการเรียนการสอนมากขึ้น	๓.๓๕๑	๓.๔๓๓	๐.๐๘๒	๐.๐๘๒

ค่าสถิติในตารางที่ ๑๘ แสดงว่าแนวโน้มกิจกรรมประกอบการสอนบรรณารักษศาสตร์ ในอนาคตที่เป็นไปได้มากคือ มีการจัดกิจกรรมประกอบการเรียนการสอนที่ทำร่วมกันเป็นกลุ่มมากขึ้น และ มีการจัดกิจกรรมประกอบการเรียนการสอนมากขึ้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๓.๕ แนวโน้มการปฏิบัติงานทางสาขาบรรณารักษศาสตร์ ในปี พ.ศ. ๒๕๓๔

ตารางที่ ๑๔ แนวโน้มการปฏิบัติงานทางสาขาบรรณารักษศาสตร์ เรียงลำดับจากข้อความ
ที่มีค่ามัธยฐานสูงสลดมา

ลำดับ ที่	ข้อความ	มัธยฐาน	ฐานนิยม	ผลต่าง ระหว่าง มัธยฐานกับ ฐานนิยม	พิสัย, ระหว่าง ควอไทล์
๑	เน้นการปฏิบัติงานด้านการใช้เครื่องจักรกลที่ เกี่ยวข้องกับงานห้องสมุด เช่น คอมพิวเตอร์	๓.๓๕	๓.๓๕	๐.๐๓๕	๑.๓๑๓
๒	นอกจากจะปฏิบัติงานในห้องสมุดแล้ว ผู้เรียน จะต้องปฏิบัติงานในศูนย์เอกสารอีกด้วย	๓.๓๕	๓.๓๔๔	๐.๐๓๔	๑.๒๓๓
๓	เพิ่มระยะเวลาการปฏิบัติงานมากยิ่งขึ้น	๓.๑๒๕	๓.๐๓๓	๐.๐๙๒	๑.๒๒๕

จากค่าสถิติในตารางที่ ๑๔ แสดงว่าแนวโน้มการปฏิบัติงานในอนาคตที่เป็นไปได้
มากคือ เน้นการปฏิบัติงานด้านการใช้เครื่องจักรกลที่เกี่ยวกับงานห้องสมุด เช่น คอมพิวเตอร์
แนวโน้มการปฏิบัติงานที่เป็นไปได้พอควร คือ การที่ผู้เรียนจะต้องปฏิบัติงานในศูนย์เอกสาร และ
การเพิ่มระยะเวลาการปฏิบัติงานมากยิ่งขึ้น

ศูนย์วิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๔. การวัดและประเมินผล

๔.๑ แนวโน้มนำจุดประสงค์ในการวัดและประเมินผลในสาขามรรณาภิบาลศาสตร์ ในปี

พ.ศ. ๒๕๓๔

ตารางที่ ๒๐ แนวโน้มนำจุดประสงค์ในการวัดและประเมินผลในสาขามรรณาภิบาลศาสตร์
เรียงลำดับจากข้อความที่มีค่ามัธยฐานสูงสุดลงมาตามลำดับ

ลำดับ ที่	ข้อความ	มัธยฐาน	ฐานนิยม	ผลต่าง ระหว่าง มัธยฐานกับ ฐานนิยม	พิสัย, ระหว่าง ควอไทล์
๑	วัดความสามารถในการนำไปปฏิบัติใน สถานการณ์ต่าง ๆ ได้เหมาะสม	๓.๕๖๔	๔	๐.๐๓๖	๐.๔๔๗
๒	วัดความรู้และความเข้าใจทางทฤษฎี	๓.๗๕	๓.๗๕	๐	๑.๑๑๔
๓	วัดความคิดสร้างสรรค์ในวิชาชีพ	๓.๖๑๕	๓.๔๓๓	๐.๒๑๔	๑.๒๓๔
๔	วัดความสามารถในการทำงานร่วมกับบุคคลอื่น	๓.๔๕	๓	๐.๔๕	๑.๒๒๕
๕	วัดทัศนคติในวิชาชีพ	๓.๒๗๒	๓.๓๗๕	๐.๑๐๓	๑.๑๔๔

จากค่าสถิติในตารางที่ ๒๐ แสดงว่าแนวโน้มนำจุดประสงค์ในการวัดและประเมินผล
วิชาบริหารการศึกษามรรณาภิบาลศาสตร์ในอนาคตที่เป็นไปได้มาก คือ

๑. วัดความสามารถในการนำไปปฏิบัติในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้เหมาะสม
๒. วัดความรู้ความเข้าใจทางทฤษฎี
๓. วัดความคิดสร้างสรรค์ในวิชาชีพ

แนวโน้มนำจุดประสงค์ในการวัดและประเมินผลวิชาบริหารการศึกษามรรณาภิบาลศาสตร์ที่เป็นไปได้
พอควร คือ เพื่อวัดความสามารถในการทำงานร่วมกับบุคคลอื่น และเพื่อวัดทัศนคติใน
วิชาชีพ

๔.๒ แนวโน้มด้านเกณฑ์ในการวัดและประเมินผลในสาขาบรรณารักษศาสตร์ ปี พ.ศ.

๒๕๓๔

ตารางที่ ๒๑ แนวโน้มเกณฑ์การวัดและประเมินผลในสาขาบรรณารักษศาสตร์ เวียงลำคับ
จากข้อความที่มีค่ามัธยฐานสูงสุดลงมา

ลำดับ ที่	ข้อความ	มัธยฐาน	ฐานนิยม	ผลต่าง ระหว่าง มัธยฐานกับ ฐานนิยม	พิสัย ระหว่าง ควอไทล์
๑	มีการสอบย่อยมากขึ้นในการวัดและประเมินผล	๓.๕๕	๓.๕๐๔	๐.๑๔๑	๑.๑๗๕
๒	เกณฑ์ที่ดีกว่าผ่านต้องตั้งแต่ เกเรคซี ขึ้นไป	๓.๕๕๕	๓.๓๕๗	๐.๑๙๗	๑.๕๕๑
๓	การประเมินผลแบบอิงกลุ่มจะใช้มากกว่า แบบอิงเกณฑ์	๓.๓๗๕	๓.๒๕๕	๐.๑๒๐	๑.๑๕๒
๔	จะใช้เกณฑ์ ไม่ผ่าน ผ่าน ที่ คี มาก	๓.๑๕๒	๓.๒	๐.๐๕๔	๐.๕๕๒
๕	จะแบ่งคะแนนภาคทฤษฎีต่อภาคปฏิบัติ ๖๐:๔๐	๓.๑	๓.๒๑๕	๐.๑๑๕	๑.๒๕
๖	จะแบ่งคะแนนภาคทฤษฎีต่อภาคปฏิบัติ ๕๐:๕๐	๒.๗๕	๒.๕๖๖	๐.๒๑๖	๑.๓๑๒
๗	จะใช้เกณฑ์ ยังใช้ไม่ได้ พอใช้ ที่ คี มาก	๒.๗๕	๒.๕	๐.๒๕	๑.๖๖๗

จากสถิติในตารางที่ ๒๑ แสดงว่าในอนาคตวิชาบรรณารักษศาสตร์จะมีการ
สอบย่อยมากขึ้น และแนวโน้มเกณฑ์การวัดและประเมินผลในอนาคตที่เป็นไปได้พอควร คือ

๑. เกณฑ์ที่ดีกว่าผ่านต้องตั้งแต่ เกเรคซี ขึ้นไป
๒. การประเมินผลแบบอิงกลุ่มจะใช้มากกว่าแบบอิงเกณฑ์
๓. จะใช้เกณฑ์ ไม่ผ่าน ผ่าน ที่ คี มาก
๔. จะแบ่งคะแนนภาคทฤษฎีต่อภาคปฏิบัติ ๖๐ : ๔๐
๕. จะแบ่งคะแนนภาคทฤษฎีต่อภาคปฏิบัติ ๕๐ : ๕๐

ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นไม่สอดคล้องกันคือ การประเมินผลราย
วิชาที่บรรณารักษศาสตร์ จะใช้เกณฑ์ ยังใช้ไม่ได้ พอใช้ ที่ คี มาก

๔.๓ แนวโน้มวิธีการที่ใช้ในการวัดและประเมินผลในสาขามรรณารักษศาสตร์ ปี พ.ศ.

๒๕๓๔

ตารางที่ ๒๒ แนวโน้มวิธีการที่ใช้ในการวัดและประเมินผลในสาขามรรณารักษศาสตร์
เรียงลำดับจากข้อความที่มีค่ามัธยฐานสูงสุดลงมา

ลำดับ ที่	ข้อความ	มัธยฐาน	ฐานนิยม	ผลต่าง ระหว่าง มัธยฐานกับ ฐานนิยม	พิสัย ระหว่าง ควอไทล์
๑	แบบฝึกหัดเพื่อเพิ่มประสบการณ์	๔.๑๑๗	๔.๐๗๖	๐.๐๔๑	๐.๗๒๑
๒	ข้อสอบที่เป็นข้อเขียน	๔.๐๔๑	๔.๐๔๓	๐.๐๐๒	๑.๐๖๖
๓	การปฏิบัติงาน	๔.๐๒๘	๔.๐๑๘	๐.๐๑๑	๐.๗๒๑
๔	การฝึกงานในห้องสมุด	๔	๔	๐	๐.๗๕
๕	การทำรายงาน	๓.๘๐๘	๓.๘๓๐	๐.๐๒๒	๐.๘๗๕
๖	การทำภาคินิพนธ์	๓.๗๐๘	๓.๘๐๗	๐.๐๙๙	๑.๑๖๗
๗	การเสนอโครงการ และผลงานที่แสดง ความคิดริเริ่มของผู้เรียน	๓.๖๖๖	๓.๘๑๘	๐.๑๕๒	๑.๐๒๑
๘	การสัมภาษณ์	๒.๕๕๕	๒.๕	๐.๐๕๕	๑.๓๖๒
๙	แบบทดสอบมาตรฐานวัดพฤติกรรมค่าน้ำสงคม ของผู้เรียน	๒.๔๕๔	๒.๒๕	๐.๒๐๔	๑.๓๐๘

จากค่าสถิติในตารางที่ ๒๒ แสดงว่าแนวโน้มวิธีการที่ใช้ในการวัดและประเมินผล
สาขามรรณารักษศาสตร์ในอนาคตที่เป็นไปได้มากคือ แบบฝึกหัดเพื่อเพิ่มประสบการณ์ ข้อสอบ
ที่เป็นข้อเขียน การปฏิบัติงานในชั้นเรียน การฝึกงานในห้องสมุด การทำรายงาน การทำ
ภาคินิพนธ์ การเสนอโครงการ หรือผลงานที่แสดงความคิดริเริ่มของผู้เรียน

แนวโน้มวิธีการที่ใช้ในการวัดและประเมินผลสาขามรรณารักษศาสตร์ในอนาคตที่
เป็นไปได้พอควร คือ การสัมภาษณ์ และเป็นไปได้ค่อนข้างน้อยคือ แบบทดสอบมาตรฐาน
วัดพฤติกรรมค่าน้ำสงคมของผู้เรียน

๕. แนวโน้มด้านอื่น ๆ ของการศึกษามรรชาภิบาลศาสตร์ ในปี พ.ศ. ๒๕๓๔

ตารางที่ ๒๓ แนวโน้มด้านอื่น ๆ ของการศึกษามรรชาภิบาลศาสตร์ เรียงลำดับจาก
ข้อความที่มีความมัยฐานสูงสุดลงมาตามลำดับ

ลำดับ ที่	ข้อความ	มัยฐาน	ฐานนิยม	ผลต่าง ระหว่าง มัยฐานกับ ฐานนิยม	พิสัย ระหว่าง ควอไทล์
๑	ความมุ่งหมายควรสอดคล้องกับแผน พัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่ กำหนดขึ้นในช่วงนั้น	๓.๕๕	๔.๐๕๕	๐.๑๐๕	๑.๒๔๑
๒	ผู้สอนบรรชาภิบาลศาสตร์ควรมี ประสบการณ์ในการทำงานห้องสมุด ประมาณ ๕ ปี	๓.๕๓๑	๔.๒๕	๐.๖๓๔	๑.๖๔๓
๓	งานเทคนิคทางบรรชาภิบาลศาสตร์ จะเพิ่มภาคปฏิบัติมากขึ้นกว่าภาคทฤษฎี	๓.๓๘๔	๓.๒๕	๐.๑๓๔	๑.๑๐๓
๔	หลักสูตรบรรชาภิบาลศาสตร์ระดับ ปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยจะลดความ เข้มข้นลง เพื่อมิให้เข้าซ้อนกับการศึกษา ในระดับปริญญาโท	๒.๘๕	๓	๐.๐๕	๑.๔๕
๕	โรงเรียนบรรชาภิบาลศาสตร์ในระดับ มหาวิทยาลัย จะแบ่งกันผลิตบรรชาภิบาล จะยกเลิกการผลิตบรรชาภิบาลระดับ	๒.๗๕	๒.๒๕	๐.๕	๑.๔๓
๖	ปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ	๒.๑๑๑	๒	๐.๑๑๑	๒.๐๕๓

จากคำสถิติในตารางที่ ๒๓ แสดงว่าแนวโน้มที่เป็นไปได้มากคือ ความมุ่งหมายของหลักสูตรจะสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่ได้กำหนดขึ้นในช่วงนั้น และแนวโน้มที่เป็นไปได้พอควรคือ งานเทคนิคทางบรรณารักษะจะเพิ่มภาคปฏิบัติมากขึ้นกว่าภาคทฤษฎี และหลักสูตรจะลดความเข้มข้นลง เพื่อมิให้เข้าซ้อนกับการศึกษาในระดับปริญญาโท

ส่วนข้อความที่ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกันคือ ผู้สอนบรรณารักษศาสตร์ ควรมีประสบการณ์ในการทำงานห้องสมุดประมาณ ๕ ปี โรงเรียนบรรณารักษศาสตร์ในระดับมหาวิทยาลัยจะแบ่งกันผลิตบรรณารักษ์แตกต่างกันตามความพร้อมของแต่ละสถาบัน และจะยกเลิกการผลิตบรรณารักษะระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ

ศูนย์วิทยพัธพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย